

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promouenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leo pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
 Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
 Egyes szám ára 5 kr.

Főszerkesztő és laptulajdonos:
 Németh Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség: Bástya-utca 9.
 Kiadóhivatal: Szápmér Imre könyvnyomdája.

Katholikus tanúgy.

Székesfejérvár, 1899. márcz. 21.

Egy lobogó alatt küzdő hatalmas táborra alakult immár az ország egész katolikus tanítósa. Az elszórt erők egyesültek, szerves egésszé tömörültek s megalkotta egy erős hadsereget, amely hivatva lesz annyira fölemelni tanúgyünket, hogy az megtehljen a kor követeléseinek, de emellett első sorban a katolikus egyház szelleméből legyen áthatva s az egyház áldásos tanáiból merítse az erőt, mely ellenállhatatlanná fogja tenni minden körülmények között s fényes eredményt biztosít a részére.

A mikor a biboros hercegprimás jóváhagyta az összes hazai katolikus tanítósa képviselő százas bizottság megalakítását, régi forró vágyát teljesítette akkor a kath. tanítóknak, akik most már egyesített erővel léphetnek az egységes kath. népoktatás mezéjére s Isten nevében megkezdhetik a nehéz de magasztos munkát.

Azonban a lelkes tábor nem függetlenül akarja keresztül vinni a reformokat,

Az öreg Rók.

— A »Fejérmegyei Napló« tárczája. —

Irta: Deér.

Az öreg Rók Véndel régi butor volt a hivatalában. Ugy maradt rá egyik főnökéről a másikra a nélkül, hogy tudta volna, hogy más parancsol neki. Tulajdonképen nem is volt ő hivatalnok — ámbár ő úgy ismerte magát. Nem sokat mozdított a hivatalnak döcögő szekerén.

Reggel nyolcz órakor pontosan megjelent a hivatalban. Monoton, szinte bosszús hangon eresztett meg egy „jó reggelt,“ aztán leült az íróasztala mellé. Végigkaparta valamennyi tollát, letörölte íróasztalát — aztán pipára gyujtott.

És úgy nézte azt a kékes fehér füstöt. Szinte úgy látszott, mintha azokkal a fantasztikus füstalakokkal beszélgetne. Bólintgatott, néha, néha mormogott valamit.

Társai már ismerték. Ilyenkor nem szóltak hozzá. Tudták, hogy nem tanácsos zavarni az első pipa dohány élvezetében, mert ilyenkor geromba.

Mikor aztán kiszivta a pipát, fölkel, odament az írodafőnöke asztalához. Megnézte, van-e valami másolni való? Ha volt, akkor kitergette maga elé s aztán elkezdte az ő rendes munkáját, a — másolást. Irta egyik betűt a másik után anélkül tán, hogy tudta volna, mit ír? Ki tudja, hová szállt az öreg gondolata?

melyek az új korszakot megnyitó munka célját képezik, hanem igenis alárendeltségbe helyezi magát a püspöki karral szemben, e testülettől várva erőt és biztos utmutatást.

A kitűzött elv: haladni szüntelen, de nem rohamosan, hanem körültekintéssel, óvatos előre nyomulással; kedvezőbb viszonyokat teremteni a kath. tanítósa saját képességeinek leltavetésével, saját erejével s nem mások segítségével vagy mások munkájának gáncsolásával. Mert a magyar kath. tanítók egyesített hadserege mindenkor vezérszémének fogja tekinteni a keresztény szeretetet s a mások meggyőződésének tiszteletben tartását.

Lehet-e kétség az iránt, hogy valamely munka, mely ily szellemben indul meg, ne hozná meg a kívánt eredményeket? Ki kételkedhetik abban, hogy az egyesült erővel, egyöntetűen működő kath. tanítósa diadalt fog aratni, amikor az utmutatások oly bölcs, csalhatatlan forrása áll segítségére, mint a minő a katolikus anyaszentegyház? Mert hisz az egyház tanítása, az egyház szava az, mely a főpásztorok ajkairól elhangzik, akiknek gyá-

Különbén igen csöndes ember volt. Elvölt napokig a nélkül, hogy egy szót is szólt volna. Mintha nem is törődött volna semmivel, mintha őt a világon semmi sem érdekelt volna.

A többiek nagy hangon beszéltek, hogy kizökkentsék a rendes kerékvágásból. Beszéltek hozzá, csipkedték, de hiába. Rók tudomást sem vett róluk.

Végre aztán abba hagyták. Ráfogták, hogy magabazárkózott, életunt agglegény, kinek mindene csak a pipája. Azonkívül gyűlöl mindent.

Annál nagyobb volt aztán a meglepetés, mikor egy délután kikelt arczezal, szinte feldokolva rontott hivatalába. Közönni is elfelejtett, a kalapját is a fején feledte. Lihegve, el-elcsukló hangon szólt társaihoz:

— Uraim, igaz hogy új főnökünk lesz? Igaz, hogy Baksai lesz az új főnök?

Ugy remegett az öreg, úgy sápadzott az arcza. Mikor aztán megtudta, hogy igazán Baksai lesz az új főnök, valami rekedt kiáltást hallatott. Aztán odaült az íróasztala mellé, fejét a két tenyerébe rejtette s úgy ült vagy két óra hosszat.

Társai csak nézték az öreg Rókot. Nem tudták elgondolni, mi baja lehet, mi bánthatja? Csak azt látták, hogy könnyek szivárognak alá az ujjai közt.

Megsajnálják. Az egyik fiatal hivatalnok oda ment hozzá.

molítását az egyház hatalmas segítségének tekintheti a kath. tanítósa.

A hazai kath. tantesületkhez való viszonyát s az ebből folyó együttműködést oly módon körvonalazza 100-as bizottság, hogy az mindenképpen csak a helyeslőnk érdemelheti ki. Közvetítő szerv kíván lenni a bizottság a püspöki kar s a kath. tanítósa között, szószólója a kath. tanítók méltányos óhajának, védője érdekeiknek s szószólója a legnemesebb célért küzdő hadseregnek.

A tanítósa ezel szemben kötelessége érvényesíteni azt az erőt, mely az egyetértésben s a tömörülésben rejlik, kihasználni egész buzgóságával a régóta várt munkában most beállott kedvező időpontot s kivenni a részét a magasztos küzdelemből, mely az ország 900 éves tanúgyének fölvirágoztatása s katolikus szellemben való fejlesztése érdekében megindult.

A keresztény szeretet magasztos elve vezérleje őket munkájukban, óvatos szemmel kerüljék az ösvényt, mely levezet a Krisztus Urunk által letett alapról; mert csak ez az alap biztos és szilárd!

— Rók bácsi, mi a baja? Miért nem megy haza, ha rosszul érzi magát?

Az öreg megrázkódott. Felemelte a fejét — szemében még csillogtak a könnyek s halk, remegő hangon válaszolt:

— Igaza van öcsém. Haza megyek, nekem úgy sem lesz már itten keresni valóm.

Aztán megindult haza bizonytalan, táromlygó lépésekkel.

Akik látták, azt hitték, hogy a bor dolgozik benne, pedig csak a szive volt tele nagy keserűséggel, nagy fájdalommal.

Két napig nem jött be a hivatalába. Felűnt ez társainak, mert az öreg nem szokott elmaradni soha. Az egyik hivatalnok aztán felkereste.

Szegényes, szinte nyomoruságos szobában talált rá az örege. Ott ült egy repedezett, szinehagyott pamtagon. Alig vette észre a belépőt. Csak akkor ijedt fel, mikor hangokat hallott:

— Jó napot Rók bácsi! Hogy van, mi baja van?

Az öreg Rók felkelt. Kezet nyujtott fiatal barátjának.

— Hozta Isten! Köszönöm, hogy eljött. Látom, hogy még nem feledték el egészen az öreg Rókot.

Aztán járkálni kezdett. Meg-megált. Egész valóján meglátszott, hogy valami bánja, hogy

Fogadják szeretettel, kövessék, bizalommal a püspöki kar utmutatásait, ne engedjék pillanatra se lankadni a tettere vágyó buzgóságot, ne csüggedjenek az esetleges pillanatnyi balsiker fölött s idővel büszkén fognak tekinthetni az impozáns, hatalmas épületekre, mint buzgalmuk eredményére.

És ne feledje soha a kath. tanítói kar, hogy a nikor a katolikus tanügy érdekében harczol, diadalra segíti egyúttal e hazában a keresztény restauráció nagy eszméjét is.

— **Ugron programja.** Szilágy-Somlyón tegnapelőtt tartotta meg Ugron Gábor a program beszédét. A választók nagy lelkesedéssel fogadták s különösen Bánffy volt hívei tüntettek leginkább mellette. A program, melyet ez alkalommal Ugron adott, tulajdonképpen az ő régi programja. Nem akarja a gazdasági közöséget Ausztriával, ellene van a közigazgatás államosításának, hanem e helyett követeli az önkormányzat s a municipolizmus kiterjesztését. Nem akarja a választási rendszert az eddigi census alapján és sürgeti az általános választói jog behozatalát. Harcot üzen a visszavonásnak, klikk rendszernek, mely szolgágot teremt s boldogtalanná teszi a nemzetet s végül kijelenti, hogy csak a nullás az, a mely a népet önfeláldozóvá, bolloggá teszi. E szavaival dokumentálta Ugron, hogy nem egyezik meg semmiképpen Széllnek az egyházpolitika illetve a revízió dolgában minap kifejtett nézeteivel, amiből világos az a konzekvencia, hogy a revíziót meg szükségesnek tartja. Egyenes kijelentést erre nézve nem tett ugyan Ugron, de szavai arra vallanak, hogy a revizionisták hatalmas fegyvertársat nyernek benne.

— **Peticzió egy választás ellen.** Bánffy idejében történt még meg a *nemes-öcsai* választás

szeretne valamit mondani, csak nem tudja, hol kezdje. Köhécselt, mormogott. Majd odaállt vendége elé s valami rekedtes, bántó hangon szólt hozzá:

— Hát igazán Baksai lesz a főnökünk? Ismerik maguk azt az embert? Ugy-e nem? Én ismerem. Az nagy gazember, az nagyon hitvány ember!

És úgy ragyogott, úgy szikrázott az a máskor fénytelen szempár.

A fiatal ember ijedten hátrált az öreg szavaira.

— De Rók bácsi, hogy tud ilyent mondani! Ezt másnak ne mondja ám, mert hátha fülébe jut a méltóságos urnak. Akkor nagy baj lenne ám.

— Baj, baj! Persze a méltóságos ur röviden kiadná nekem az utat, nekem, a semmi embernek, az öreg tehetetlen Róknak.

És kacagni kezdett olyan félelmetes, szinte örjögő kacagással.

A fiatal ember komolyan felni kezdett. Menni akart, de az öreg megfogta:

— Maradjon még néhány percig öcsém. Mondani akarnék valamit. Aztán elmehet.

A fiatal ember kíváncsian nézett az öregre. Valami olyasfélét gondolhatott, hogy az öreg aligha meg nem háborodott egy kisé. Tán az öreg is kitalálta az ifju gondolatát, mert idegesen, szinte szalagotott hangon beszélt.

— Ne gondolja öcsém, hogy nem vagyok

tás s így természetes; hogy távol állott a tisztaságtól. Zámory a korinypárti jelölt tudvalevőleg egy szótöbbséggel nyerte meg a mandátumát, de hogy ez az egy szótöbbség miként keletkezett, az majd később fog kiderülni. E mandátum ellen holnap nyújtja be a petíciót Günthner Antal ügyvéd, meggyöngyíthetetlen érvekkel bizonyítva Zámory mandátumának törvénytelen születését. Hír szerint különben maga Zámory is le szándékozik mondani e mandátumról.

— **Rakovszky István mentelmi ügye.** Tegnap délután kellett volna tárgyalni a képviselőház mentelmi bizottságának ama megkereséseket, melyek a mentelmi jog felfüggesztése iránt érkeztek a Hízhöz. A bizottság tagjai azonban nem jelentek meg határozatképes számban; egyes tagok különben is azon nézetüknek adtak kifejezést, hogy a bizottság csak rendes elnökének megválasztása után intézheti el a hozzá utasított mentelmi ügyeket. Ennek folytán nem is tartották meg az ülést.

— **Az ex-lex vége.** Széll Kálmán miniszterelnökhöz tegnap érkeztek le a kabinet-irodától a király által szentesítve a költségvetési fölhatalmazásról és az unjocz és véderő provizoriumról szóló törvényjavaslatok s legközelebb hozzá azokat a hivatalos lap is. Ezzel aztán vége van az ex-lex állapotnak, mely az állami bevételek kezelése, az állami kiadások s az unjoczozás terén eddig uralkodott.

A vármegye árvaháza.

— Rendkívüli közgyűlés és állandó választmányi ülés. —

Fejérvármegye állandó választmánya s törvényhatósági bizottsága tegnap foglalkozott megint a *Martonvásáron* építendő árvaház ügyével. A tanácskozást Fiáth Pál báró főispán vezette s részt vett a tárgy körül kifejtett vitában az állandó választmány tagjainak nagyobb része.

tisztában magammal. Ámbár nem lett volna csoda, ha már megtébolodtam volna. De hát eszemnél vagyok, nagyon is eszemnél. Tudom, mit beszélek; tudom mit teszek. Ne féljen tőlem öcsém.

Csak hallgasson meg. Maga mindig jó szívvel volt az öreg Rók iránt, hát tegye még meg azt a szívességet, hogy végig ballgatja a mit mondani akarok.

— Szivesen édes Rók bácsi, ha azzal könnyit magán, — válaszolt az ifju.

— Könnyitek öcsém, nagyon könnyitek. Évek óta hordom magamban a keserűséget, mindig több és több gyűlt össze, most hát könnyitek a lelkemen. Örülök, hogy van valaki, aki én velem, a semmi emberrel, a vén Rókkal bizalmasan beszél.

Pedig nem vagyok én még vén. Negyvenöt éves vagyok. Más ember ebben a korban még erős, fiatalos kedvű ember, én meg már öreg vagyok . . .

Járkálni kezdett az öreg. Egyideig hallgatott; tán a gondolatait rendezte. Aztán beszélni kezdett. Nyugodt, csendes, szomorú volt a hangja.

— Hát tudja, édes öcsém, én sem gondoltam volna valamikor, hogy ilyen sorsra jutok. Gazdag ember voltam, négyezer holdam volt egy tagban; tornyos kastélyban laktam, négylovas fogaton jártam. A magam embere voltam. Szüleim elhaltak, nem volt senkim.

Előbb az állandó választmány ült össze tanácskozássra, amely délelőtt 10 órakor kezdődött. Az ülés tárgya kizárólag a szerződés volt, melyet a vármegye alispánja Fröschl János vállalkozóval az árvaház építése dolgában megkötött. Huszár alispán ismertette az ügy állását, mire fölolvasták a szerződést a főjegyző ama javaslatával: hozza ajánlatba az állandó választmány a közgyűlésnek, hogy a szerződés megerősítés végett egész terjedelmében fölterjesztessék a miniszterhez.

Fiáth Pál báró főispán ezután ama kívánságának ad kifejezést, hogy a választmány csak egy döntsön, ha teljesen megismerte s tisztába jött az árvaház építési ügyének az állásával.

Fekete Izidor dr. kijelenti, hogy aggályok merültek föl a hely ellen, melyre az árvaházat építeni tervezik. Az a hely nagyon lapályos s főlő, hogy nedves; aztán egyik oldalán közel van a vasuti indóház, ahonnan füstben s örközés zajban lesz része az árvaháznak. A másik oldalán pedig ott vannak a miazmát terjesztő trágya dombok, távolabb a szeszgyár, honnét szintén csak egészségtelen büzös levegő fog az árvaház felé szállni. Ajánlja, hogy az árvaház más, egészségesebb fekvésű helyen építtessék.

Huszár alispán e felszólalásra előadja, hogy a napirend szerint erről most nem lehet tárgyalni, mert a napirend kitűzött tárgyának csakis a szerződés tekinthető.

Fiáth főispán nyomban kijelenti, hogy annak a megállapítása, mily irányban terjedhet ki a tárgyalás, tisztán és kizárólagosan az ő hatásköréhez tartozik. Él is e jogával, tudtára adja a választmánynak, hogy az a javaslat, melyet Fekete dr. tett, igenis lehet alapja tanácskozásnak, mert az előadottak szoros összefüggésben vannak az ülés tárgyával. A hely megváltoztatása dolgában még mindig dönthet a választmány, csak azt kell változtatlanul elfogadnia, hogy az árvaház Martonvásáron épüljön, mert erről már közgyűlési határozat rendelkezett.

Úra lettem egy nagy birtoknak, meg egy jó csomó készpénznek.

Szép életem volt. De megbecsültem magamat, gazdálkodtam a helyett, hogy pazaroltam volna. Volt bennem egy kevés idealizmus, tán szentimentalizmus.

Kiszineztem magamnak a jövőt. Egy szerető asszonyról álmodoztam, kivel megosszam ezt a nagy gazdagságot.

Egyszer aztán azt hittem, hogy megtaláltam. A birtokomhoz közel lévő városban jártam, mikor egyszerre egy gyönyörű fiatal lány ment el mellettem. Rám nézett s tekintetében én egy élet boldogságát láttam.

Később megismertem. Szegény, de büszke leány volt. Ez tetszett nekem. Sokat jártam hozzájuk, mert nagyon szerettem azt a leányt.

Itt egy kisé elhallgatott az öreg. A mult színes emlékeinél pihent meg a lelke. Aztán folytatta:

— Egyszer aztán ott találtam a leánynál valami Baksai nevű fiatal embert. Tüzes szemű, csinos fiu volt és bátor a vakmerőségig. Én meg csendes vérű, szinte ábrándozó lelkületű.

Keztem felni ettől a gyerektől. De aztán megbarátkoztam vele. Sokszor kijött hozzám. Olyan kedves, behizlgő modora volt, hogy egészen magával ragadott. Biztam benne, mint az Istenen kívül senkiben. Nem volt titkom előtte. Elmondtam neki, hogy mennyire szeretem azt a leányt. Ő meg biztatott. Gyönyörű szá-

Gróf *Czirák* Antal szerint a megválasztott hely semmiképpen sem alkalmas az árvaház céljaira, részben a két oldalról fenyegetőző büz mi-tt, részben lapályos mivolta miatt, mert a magaslatokról lefolyó csapadék örökös nedvességben fogja tartani, ha csak kellő alapmunkálatokkal el nem hárítják e bajt. Amde ezen, s a többi szükséges munkálat, mint amilyen a kutturás s más egyéb — oly tetemes kiadásokat foguak követelni, hogy e célra fogy el az előirányzott költség nagyobb része. Tudomása van arról, hogy Martonvásár területén ugyanis három ponton jelöltek helyet az árvaház számára; nem lesz tehát nehéz, ha a vármegye a legmegfelelőbbet választja.

Huszár alispán előadja, hogy a mostani pontot az annak idejében Martonvásárra kiszállított bizottság találta legalkalmasabbnak, tehát nézete szerint emellett kell maradni. Hivatkozik aztán a vármegye intencziójára, mely az árvaház építése ügyében vezérli s kéri az állandó választmányt, ne akassa meg a rendben folyó munkát, mert ezzel csak az árvák szenvednek.

Vasadi *Balogh* Lajos, *Czirák* Antal gróf aggályaira reflektálva, védelmére kel az árvaház, számára kijelölt helynek s tagadja, hogy léteznék valamely körülmény, mely a kiszállított bizottság választásának helyessége ellen szólna.

Detrich Zsigmond is ez értelemben emel szót s a kijelölt hely alkalmas voltát azzal igyekszik bizonyítani, hogy azon a lapályon pompás ivó vize lesz az árvaháznak, ami pedig a fűdolog.

Kemessy Gyula megnyukszik a Martonvásáron járt bizottság határozatában, de csak úgy, ha az eshetőségeért lelkére veszi e felelőséget. Ez okból tárgyalhatónak véli a szerződést. Más irányú aggályainak ad azonban kifejezést Nem hiszi, hogy az elfogadott tervezet Fröschlnek volna a munkája, aki egyszerű ács mester. Nézete szerint az építési művezetőséget annak kell magára vállalni, aki a tervet készi-

vakkal esetelte a jövőt, mely reám várt. Én egészen boldog voltam.

Egy ízben azt az ajánlatot tette, hogy menjek fel vele a fővárosba. Neki dolga van ott s ketten majd csinálnak együtt jó napot. Elmentem vele. És itt kezdődik a nyomorúság.

Ujra elhallgatott az öreg. Arcza rángatózott, szemei félelmetes tizzel ragyogtak. Homlokát többször végig simította s fájdalmas sóhajok törtek elő kebléből. Aztán kissé izgatott hangon folytatta:

— Az a hitvány ember magával ragadott a posványba, vitt mindenfelé. Én tapasztalatlan voltam. Nem ismertem az asszonyt, nem az asszonyi csók édességét, a forró ölelések mámorát. Hát megrészegedtem tőle.

Hetekig mulattunk, dorbézoltunk.

Végre is felgyulladt bennem a jobb szellem. Undor fogott el és haza siettem. Otthon újra elfogott az az erős, tiszta szerelem, az iránt a leány iránt.

Felkerestem. Baksai volt ott nála. A leány hidegen fogadott. Én beszélni kezdtem neki szerelemről, boldogságról. A leány felkaczagott s hideg megvető hangon vágta a szemem közé, hogy undorodik tőlem, ki csak torbézolni tudok, ki csak a fizetett, megvetett szerelemnek tudok örülni. Kintasított.

Tudtam mindjárt, hogy ez Baksai műve volt. Végtelen keserűség vett erőt rajtam. Gyűlölni kezdtem magamat, az egész világot, min-

tette; ez pedig bajos lesz rá, a tervezet nem Fröschl munkája. Mindamellett javasolja: mondja ki a választmány, hogy csak lehet az építés művezetője, aki a tervezetet s a részletes tervezet készítette.

Vértési József szintén e nézeten van. Ha a mostani hely nem jó, úgy véli, hogy a vármegye vásárolhat alkalmas telket a község bármely részén. Indítványozza, hogy a kijelölt hely vize vegyelemzés útján megvizsgálassék, hogy vajon csakugyan jó és egészséges-e.

Az indítványozók zárószavai után az állandó választmány kimondta, hogy javaslatba hozza a közgyűlésnek, terjessze föl a megkötött szerződést jóváhagyás végett a miniszternek.

Rendkívüli közgyűlést tartott ezután a törvényhatósági bizottság. Meghallgatták az állandó választmány javaslatát, amelyet elfogadtak s annak értelmében a közgyűlés kimondta, hogy a szerződés felterjesztetik a miniszterhez.

Vértessy indítványának ama részét illetőleg, hogy a kérdéses hely ivó vize megvizsgálassék, kimondta a közgyűlés, hogy az árvaház bizottság a maga hatáskörében e tekintetben is fog intézkedni.

A tanácskozás ezzel berekesztést is nyert.

UJDONSÁGOK.

— **Lapunk legközelebbi száma Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe miatt, mely szombatra esik — csak e hó 24-én pénteken fog megjelenni.**

— **Szomoru hírek.** Rómából, szent atyánkról érkeznek az elszomorító hírek, mely fájdalomba ejtven bennünket, szent atyánk hű gyermekeit. Az orvosi tudomány nem bír megküzdeni az aggkorral járó elgyengüléssel, mely mindinkább erőt vesz () szentsége testén. Csak a testén,

dent. Visszavonultam mindentől, kerültem mindenkit. De hát engem mégsem került ki a végzet.

Egy reggel egy ur állit be hozzám a fővárosból. Váltót mutatott egy rengeteg öszszegről. Én voltam aláírva mint elfogadó. Baksai neve mint forgató szerepelt a váltón. Szédülés fogott el. Aláírásomra ráismertem, pedig nem emlékeztem rá, mikor irtam alá.

Pör lett a vége. Baksai lett a győztes. Bebizonyította tanukkal, esküvel állította, hogy én irtam alá a váltót pesti mulatozásom idején. Elfogyott a pénzem és én kölcsönt vettem váltóra.

Homályosan emlékeztem azután, hogy egy mámoros éjjel tényleg elfogyott a pénzem s Baksai adott át egy kisebb összeget s valamit aláíratott velem. De hát én akkor semmire sem gondoltam. Biztam benne.

Szóval kedves ücsém az lett a vége, hogy engem kidobáltak a szép birtokból. Baksai ült bele s nemskára elvette azt a szép leányt, aki az én bálványképen volt.

Itt hallgatott az öreg. Fárdatan ült le egy székre és hosszú ideig bámult maga elé. Egyszerre felugrott s kacagni kezdett.

— Ha... ha... hát ilyen ember a maguk méltóságos ura. Nyomorult, csaló, gazember! És most méltóságos ur, híres ember. Én meg egy semmi ember, csak az öreg Rók! A vállamat veregetheti minden csupasz képü si-

mert szelleme mindig a régi. A pápa most délelőtt tíz órakor kel fel és délutáni négy óráig marad ágyon kívül. Karosszékekben pihen, amelyet Centra délben az ablakhoz tol, ahonnan figyelemmel kíséri a Szent-Péter-téren történőket. Most is még kizárólag folyékony ételekkel él, egy kis levest és malaga bort fogyaszt. Minden izgatottságot, rendkívüli gyengeségre való figyelemmel, távortartanak tőle. Ereje a múltét óta egy cseppet sem gyarapodott és a mostani töfeladat az volna, hogy azok tovább ne apadjanak. Félve néznek az orvosok a küszöbön álló hőmérsékleti változás elé. Legújabb jelentések szerint a pápánál *hasvízenyő fejlődött ki*, mely folyton fenyegeti életét. A pápa mindig hátton fekvé alszik, miért is folyton egy komornyik ül az ágya mellett, aki megfigyeli, hogy nem okoz-e neki a vízenyő kínokat. Ha igen, akkor megfordítja az ágyban, hogy könnyítsen rajta.

— **Az állami főreáliskola ünnepélye.** A főreáliskola „Vörösmarty“ önképzőköre vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta meg márciusi ünnepélyét az intézet ez alkalomra feldíszített tornatermében. De nemcsak márczius idusának emlékét ünnepelte ez alkalommal az ifjuság, hanem az intézet tevékeny igazgatójának, dr. *Kuthy* Józsefnek nevenapja is belevonatott az ünnepély keretébe. A szülők és érdeklődők egészen megtöltötték a termet. A műsoron is változás esett, amennyiben két közreműködő az utolsó napon megbetegedett s így ezeket mással kellett helyettesíteni. Az énekkar bevezető éneke után *Szabó* Alajos VI. o. t. adta elő csinosan *Ábrányi* Emil „Magyar nyelv“ című költeményét; majd pedig *Kantner* VIII. o. t. szavalta el a „*Talpra magyart!*“; az erre következő ének után *Exner* Győző főreáliskolai tanár tartott érdekes felolvasást a *sajtóról*. A következő pontot *Keitmann* Nándor VII. o. t. zongora játéka képezte: utánna *Österreicher* Lajos VIII. o. t. „*A dalnok bóját*“ *Révész* Ele-

heder és nekem még örülnöm kell. Hisz ez ki-tüntetés egy semmi embernek, az öreg Róknak.

— Ugyan rók bácsi csillapodjék, legyen nyugodt, — csitította az ifju a neki tüzesedett öreget.

— Nyugodt legyek! Sokáig voltam az. De most már vége minden türelmemnek, Érzem, hogy feltámadt bennem az ördög. Sokáig kerestem ezt az embert, aki megfosztott mindememtől, most hát itt van. Hát most itt az ideje a megtorlásnak. Majd le rántom róla a leplet. Meg emlegeti még az öreg Rókot.

Sokáig dühöngött még az öreg.

A fiatal ember távozni akart. Oda lépett az öreghez, kezét nyújtott neki.

— Isten vele ücsém köszönöm, hogy meghallgatott. Csak ne szolljon az egészről senkinek. Majd... majd...

Mikor az ifju eltávozott az öreg még sokáig járkált fel alá a szobában. Homályos zűzavaros agyában csak egy gondolat vált ki tisztán: a bosszu.

— Majd... majd... holnap, — morgogta számtalanszor az öreg.

Másnap az öreg Rók is bement a hivatalába. Mindjárt azzal fogadták, hogy ma délelőtt az új főnök sorra járja a hivatalokat s ide is betekint.

Senki sem vette észre, hogy felcsillant az öreg Rók szeme.

mér VIII. o. t. „Kossuth sirját” szavalt; Arnstein Kárnél VIII. o. t. pedig az intézet vezetőjét üdvözölte az ifjuság nevében, mire dr. Kuthy József igazgató igen szép és tartalmas beszédben fejtegette a márcziusi eszméket és egyáltalán közönségét fejezte ki úgy a megjelent közönségnek, mint a tanuló ifjuságnak a szívélyes üdvözlésért. Az ifjúsági énekkar éneke zárta be a sikerült kis ünnepélyt.

— **József napja Alcsuthon.** Igaz szeretettel a ritka lelkesedéssel ünnepelte meg Alcsuth község népe József főherceg nevenepjét. Az udvari templomban hálaadó isteni tisztelet volt, ahol Szauer László udvari lelkész mondott misét. Ott volt a gazdatisztikar élén Libits Adolf kir. tanácsostal, Unterauter József udvari tanácsos, a községi előljáróság, a tüzoltóság, iskolák tanulói és tanítói, a csendőrség és sok nép. A távol ünneplő József főhercegnek Fiuméba, József Ágost és fiának Voloskába számos üdvözlő táviratot küldtek. A főhercegek szívélyes hangon köszönték meg a jókívánatokat.

— **Uj prépost.** Ő felsége Németh János kapuvári plébánost, a néppárt eme buzgó harcosát az egyházi közügyek és az irodalom terén szerzett érdemei elismeréseiül „Szent Lambert”-ről nevezett somlyóvásárhelyi ez. prépostnak nevezte ki.

— **A magyar jogtudomány vesztesége.** Csemegi Károly valóságos belső titkos tanácsos, a kuria nyugalmazott tanácselnöke, a magyar büntető törvénykönyv megalkotója, 73 éves korában tegnapelőtt meghalt Budapesten. Csemegi 1826 május 3-án született Csongrádon. Középkorú Szegezen, a jogot Pesten végezte. Részt vett a szabadságharcban, amiért később fogságot is szenvedett a temesvári várban. Az alkotmány visszaállítását után már ott látjuk az igazságügyminiszteriumban, hova Horváth Boldizsár hívta meg mint tiszteletbeli osztálytanácsost. A jogtudomány terén kifejtett munkássága ekkor már nevet szerzett neki s e

lízgató volt mindenki, de legjobban az öreg. Nem találta helyét sehol sem. Járkált, motozott. Közbe közbe mormogott valamit.

— Itt az alkalom, előttem fog állani...

Fiatl hivatalnoktársra, ki ismerte életét, odament az öreghez és sugva szólt hozzá:

— Aztán, Rók bácsi, ne ám, hogy valami bolondot csináljon.

— Csak bizza rám, — mondta az öreg.

Az ifju még akart valamit mondani, de akkor lépett be az új főnök. Körül járt az irodában s egy vele levő magas hivatalnok bemutatatta neki a hivatalnokokat. Utolsó volt az öreg Rók.

— Rók Vendel, napi dijas — hangzottak a kíséző szavai.

Az öreg Rók meghajolt. Baksainak, az új főnöknek az arcán valami pillanatnyi felhő vonult át, de aztán újra mosolygot s édeskés, leereszkedő hangon szólt:

— Ah, Rók, ismerős név! No remélem, megleszünk elégedve egymással. Aztán kezét nyújtott az öregnek. Az meg nagyot hajolt s miközben a méltóságos ur a kezeit szorongatta nagy alázatosan rebegte:

— Minő kegy! minő leereszkedés, mál óságos ur! Mikor a méltóságos ur elment, még akkor is mormogott az öreg Rók:

— Minő kegy! kezét fogott velem is, a semmi emberrel, az öreg Rókkal. Micsoda szerencse! micsoda szerencse...

munkásság kimagasló pontját képezi a korszakot alkotó magyar büntető törvénykönyv, mely a magyar jogász nemzet törvényhozásának örökös alapja marad. A hetvenes években (Csemegi a Kuriához került, melynek 1879-ben tanácselnöke lett, 1882-ben pedig a valóságos belső titkos tanácsosi méltósággal ráháza föl a király. Munkásságát a következő művek jelzik: *A jogvesztés elmélete és az államjog* (Pest 1872.); *A magyar büntető eljárás szervezeteinek indokai* (Budapest 1882.); *Magyar büntető eljárás a törvényszék előtt* (Budapest 1883.). Jogi írásainak nagy dicsősége, hogy a francia kormány Csemegi büntető törvénykönyvét lefordíttatta s *Code pénal hongrois des crimes et des délits cimen* 1895-ben Párisban tett közzé. A megboldogult jogtudóst influenza, illetőleg az abból származott tüdőgyulladás ülte meg. Temetése, melyen jelen volt a notabilitások nagy serege s óriási résztvevő publikum, tegnap délután volt Budapesten.

— **Humor a zöld asztal körül.** A vármegye állandó választmánya tegnapi ülésén zajos derűtlenséget keltet egy kis humoros epizód.

Arról volt szó, hogy vegyelemzés alá kell-e venni ama hely vizét, melyen a martonvásári árvaházat építeni akarják. Huszár alispán amellet érvelt, hogy az a hely alkalmas minden tekintetben, mert hisz annak tartalma a kiszállott bizottság is.

E pillanathban lép a terembe Fesztetich Benó gróf tanfelügyelő.

— Ime a tanfelügyelő ur is megerősíteti amit mondok, mert ő is itt volt! szólt az alispán.

— Mi, mi az, miről van szó? Kérdi zavartan Fesztetich gróf.

Roszkar jöttél, vízről beszélnék! Veti közbe egy jó humoros megye atya, hatalmas derűtlenséget keltvén szavaival a vitába merült tanácskozó sorai között.

— **Felolvasás.** A palotakülvárosi kath. fiók-kör f. hó 19-én este 6 órakor tartotta a kör helyiségében az idény utolsó felolvasó estélyét. E nap éppen a kör védőszentjének, Szt. Józsefnek névünnepe is lévén, az előbbi évek szokása szerint a kör tagjai d. e. 9 órakor a Ferenc-rendű szerzetesek templomában szent misét hallgattak; este pedig szintén szép számmal gyülekeztek a felolvasó teremben. Tomann Antal egyh. alelnök lendületes szép beszédben emlékezett meg a szent család fejéről: Szt. Józsefről, a kör pátronájáról, lelkükre kötvén a kör tagjainak Szt. József tiszteletét. A megnyitó beszéd után Velinszky Ferenc, a kör buzgó igazgatója ült a felolvasó asztalhoz s a babonáról tartott egy ép oly szellemes, mint tanulságos felolvasást. Kimutatta előadó a babonás nép által megfoghatatlannak, csodásnak tartott egyes dolgok, esetek természetes okait s feltűntette a babonás tévhitnek nem ritkán káros következményeit. A tanulságos szép felolvasást lelkes éljenzéssel köszönte meg a hallgató közönség. Itt említjük fel, hogy az 1848. évi márczius 15-iki nagy eseményekről is megemlékezett a kör egy felolvasásában, melyet f. hó 12-én Chay Antal tartott, szívükre kötvén a kör tagjainak hazafias, szép értekezése végén az Isten, király és hazaszeretetet. Elnöklő, mielőtt becsut vett volna a kör tagjaitól, kijelenté, hogy a kör könyvtára ezentel nem vasárnap, hanem minden szombaton, este 6 órakor fog a kör tagjainak rendelkezésére állni. Ezután Isten oltalmát és áldását kérvén a kath. körre, a felolvasási eziklust befejezettek jelentette ki.

— **Márczius 21,** a tavasz beköszöntésének hivatalos napja. Fényes napsugárt, csicsergő fecskét várunk e naptól, melyen a hagyomány szerint *Benedek zsákbán hozza a meleget.* Elérkezett e nap is, pillangók és fecskék helyett azonban hópelyhek szállingkóznak a levegőben. Hó lepi el a fakadó rütyeket, a kis ibolya fázva huzza össze kelyhét, melyre a napsugár helyett fagyos hó, meg zuzmó esik. A vasárnap éjjel támadt északi szél a levegőt annyira lehütötte, hogy a hőmérő 5 fokra szállt s alig tudott a nap folyamán a fagyponthoz felemelkedni; kint pedig a szabadban a vizeket két ujnyi jég borítja. Tegnap a jó tavaszi eső helyett egész nap hó esett jó öreg földünk pedig csakugyan kívánja az esőt, vele együtt a gazdák is, kik a hóborító időjárás miatt félve néznek az ideai nyár elé.

— **Halálozás.** Tullós József a csákvári nrodalom egyik érdemes régi gazdatisztje mi nap elhunyt Csákvárt. Haláláról a következő gyászjelentést adta ki a család: Alulírottak megtört szívvel jelentik a feledhetetlen férj, szerető apa és jó testvérnek Tullós József uradalmi számtartónak folyó évi márczius hó 16-án délután 1/45 órakor — rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után — életének 65-ik, boldog házasságának 27-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült teteme f. é. márczius 18-án délután 3/4 órakor fog a gyászházból a csákvári rón. kath. temetőben örök nyugalomra helyeztetni, az engesztelő szent mise áldozat pedig ugyancsak márczius 18-án reggel 8 órakor fog a csákvári

— **Kritika.** Nos, hogy sikerült a tegnapi hangverseny?

— A legérdekesebb volt az a száma, melyben két hölgy szólót énekel.

— Hogy lehetséges ez?

— Ugy, hogy az egyiknek absolute nem volt hangja!

— **A kath. Legény-egyletben** e hó 19-én folyt le az utolsó felolvasási estély ez idényben, melyet az elnökség szavaló versenyekkel kapcsolta össze. A felolvasást Bilkei Ferencz hitoktató m. elnök tartotta: „Történet egy le-tört virágról” czímmel, melyben egy fiatal leány korai halálát s a vallás vigasztalása által a halállal való kibékülést írta le. A szavaló versenyben többen vettek részt. Az első díjat Bilkei Ferencz m. elnök ajándékát Smedt diszkötésű munkáját: *A mi könyvünk* Bugyi István nyerte el. A másodikat: Rudnyánszky Gyula *Mária dalok- és legendák* című munkáját Jasper Ferencz, a harmadikat, egy dohány tárcát Látics István, a negyediket, egy tárcát Aschenbrenner István kapta a kijelölt jury bírálata folytán. Husvéth másnapján szindarabot ad elő a Legény-egylet ifjúsága.

— **Megszurt asztalos.** Vasárnap este a Kuntler f. é. vendéglőben iparos legényekből álló társaság mulatott, kik a bor hatása alatt összeveszték és verekedni kezdtek. Másik asztalnál Pálffy Lajos asztalos ült egy társasággal ki csitotta a legényeket és azt mondta, hogy nem hozzájuk illő dolog az ilyen viselet. Eközben földre esett tüzoltósapkájáért nyult, mi alatt állítólag Kiss József bádogos *Ditmir* Károly üzletében, késével olyan szurást mért Pálffy nyakára, hogy az a tüzoltó ruha kemény galléján áthaladva nyakát is megsebezte s ha nincs a kemény gallér, hát halálosan megsebezhető. Ez ügyben a vizsgálat folyamatban van.

plébánia templomban a Mindenhatónak bemutatni. Csákvár, 1899. márczius 16-án. Áldás és béke hamvaira! Özv. Tallós József szül. Tólg Ottilia mint neje. Tallós Anna mint testvér. József, Ilonka, János, Kálmán mint gyermekei.

— **Egy főpásztor a spiritizmusról.** *Mayr Béla* v. bosoni püspök és kalocsai kanonok, — kit a közönség eddig szentbeszédeiből és azokból a méltán feltűnést keltő tanügyi értekezéseiből ismer, melyekben mint a kalocsa-bácsi érsekség főtanfelügyelője az elemi oktatás igazi reformját katolikus részről először rajzolta meg. — a mult évi adventben négy szabad előadást tartott a spiritizmusról. Ez előadásokat óriási közönség hallgatta a legnagyobb érdeklődéssel. Mi annak a divatos szellemidézésnek lényege, mivolta? Mit mond a szellemidézésről a tudomány? Hogy ítél felőle a keresztény felfogás? Mit szól hozzá — mert nincs oka kitérni előle — a krisztusi vallás letéteményese, az egyház? Erre várták a választ Mayer püspök hallgatói; de nemcsak ők, hanem — az ország több részéből nyert értesítés alapján mondhatjuk, — a hazai közönség azon része is, mely az intelligencia körében világszerre egyre terjedő spiritizmus ügyét érthető érdeklődéssel kíséri. A püspök e rendkívül érdekes előadásokat *Juresó* Antalnak ajándékozta s ezzel a jogot is megadta, hogy azokat tetszése szerint ajtó útján a nagy nyilvánosság elé bocsáthassa. A 4 előadás címei: a) A spiritizmus (szellemidézés) történetének rövid vázlata. b) A spiritizmus történetének folytatása, a spiritisticus médiumok és mutatványaik. c) A spiritizmus mint vallás, tanai és viszonya a kereszténységhez. d) A spiritizmus a tudomány és a keresztény kath. felfogás ítélőszéke előtt. Az egész mű, mely 9—10 nyomtatott ivre terjed, jövő márczius hó végén hagyja el a sajtót a következő címen: *A spiritizmus ker. kath. megvilágításban*. A mű ára 60 kr., diszes vászonkötésben 1 frt. Az előfizetési pénzek *Juresó* Antalhoz, mint kiadó-tulajdonoshoz Kalocsára intézendők.

— **Prolitteris et artibus.** A királyi felsége *Beöthy* Zsolt dr. miniszteri tanácsosnak, az esztétika nyilvános rendes tanárának a budapesti tudomány egyetemen, *Steindl* Imre építésznek, az építészeti nyilvános tanárának a budapesti József-műegyetemen, valamint *Lotz* Károly festőművésznek, a II. festészeti mesteriskola igazgató tanárának Budapesten, a *Művészetért és Tudományért* a cs. és kir. osztrák-magyar díszjelvényt adományozta.

— **Vásárnapok változása.** *Loscherényben* a husvét és pünkösdi vásárok ez évben kivételosen hétfő helyett szerdán azaz márczius 29-én és május 17-én fognak megtartatni.

— **Főhívás a katolikus tanítókhöz.** *Steinberger* Ferencz dr., a katolikus tanügyi tanács és országos bizottság elnöke főhívást intéz ma a magyar katolikus tanító egyesületekhez, hogy a július tizenegyedikén Budapesten tartandó országos közgyűlésen napirendre kerülő tétételeket közgyűléseiken vitassák meg és a vita eredményét röviden ez évi május 15-ik napjáig az egyházmegyei főtanfelügyelőség útján a bizottság elnökségéhez küldjék be. A megvitatás alá kerülő tétételek a következők:

1. A tanítóképző-intézetek tanterve. (Előadó: *Ember* Károly.)
2. A polgári iskolák reformja. (Előadó: *Brenay* Imre.)
3. A katolikus tanítók és kántortanítók nyugdíjserelmei. (Előadó: *Erdődi* János.)

4. A népoktatási törvény revíziójánál miként óvják meg a katolikus egyház jogát. (Előadó: *Petrovác* József.)

5. Az állami tanképesítéssel szemben a katolikus álláspont kifejtése. (Előadó: *Mócsi* Antal.)

6. A népiszkolai záróviz gálatok mai rendszerének reformálása időszerű-e? (Előadó: *Dreisziger* Ferencz.)

7. A háztartástani iskolák. (Előadó: *Szöke* Sándor.)

8. A magyar közigazdasági életet újabban fenyegető szocialista törekvésekkel szemben milyen munkát, magatartást várhat a magyar katolikus tanítótól az egyház? (Előadó: *Szöke* Sándor.)

Kéri egyúttal a tanács elnöksége a vidéki egyesületeket, hogy ha közgyűlésükön nem foglalkozhatnak a tanítóság és az iskolaügy elősorolt legfontosabb kérdéseivel, úgy legalább választmányi vagy köri üléseik véleményét juttassák el a központba.

Léleknevesítő játék. A kutyazárlat következtében a sintérek által nyújtott látványosságoknak hatása mutatkozott azon gyermekcsoporton, kik a minap a belváros egyik térfelső, de a főutcához közvetlen közel eső utcáján szabad idejüket töltve játszadoztak. Mindegyik egy a sintérekéhez hasonló, rövid pálczára erősített drót horoggal volt felfegyverkezve, melyekkel aztán sintérek módjára igyekeztek a másikat elfogni. Ajánljuk e játékot a rendőrség és a tanítók figyelmébe, mivel nemcsak életveszélyes, hanem az erkölcsre is meglehetősen vadítólag hatónak tünik fel előttünk.

— **Rendőrségi hírek.** *Kocsis* István budai ut 98 sz. és *K. Horváth* Pál Rác utca 39 sz. alatti lakosok vasárnap d. e. a városház előtt összeverekedtek. A rendőrség közrend elleni kihágásért 2 napi elzárásra és 15 frt. pénzbüntetésre, *K. Horváth* Pált pedig 12 órai elzárásra és 5 frt. pénzbüntetésre ítélte. — *Pintér* István apáca u. 15 sz. lakos f. hó 12-én egy hónap tizedessel együtt berugva haladtak a Símor utcán és háborgatták a járókelőket. A tizedes kiletét nem lehetett kitadni. *Pintér* részességért 15 frt. pénzbirtagra ítélte a rendőrség.

Színház.

Szombat, márczius 18-án: Az unokozó király. E spanyol operettnak az a sajátága, hogy benne nemcsak a király, hanem a néző is alaposan unatkozik. Sem a tárgy, sem a zene nem elégti ki igényeinket; a libretto az unalomig, naiv, s folytonos szakgatottsága miatt operettnesének nem való; a zene szintelen, monoton, egyetlen valamire való dallam nélkül. Kuriozumképen még csak végig lehet nézni, de többet nem kérünk a spanyol operettekből. Az előadás még jobban előtűntette a darab hiányait. Minden jóakaratumk mellett sem hagyhatjuk szó nélkül azt a hanyagságot, mely egy idő óta Dobó társulatánál elharapódzott. Igaz, hogy a személyzet fele Veszprémben van, de ez még nem mentség arra, hogy a színészek semmit se tudjanak szerepükből, hogy egy személy (*Hatvani*) két szerepet játszik, hogy a darab felét kihagyják, s mindent a szószoros értelmében agyonüsenek. Sőt elvárnók, hogy a színészek lelkiismeretes játékkal pótolják a személyzet, kiállítás stb. hiányait. Egyedül *Hatvani* és *Felhő* Rózi tudták szerepüket, s játszottak lelkiismeretesen.

Vasárnap, márcz. 19. Délután a *Baba* ment félhelyárrakkal. Ez operett ötödik és első előadásának összehasonlítása igen jól feltűntette Dobó társulatának alapos hanyatlását. Este a *„Huszársínyt“* adták kevés számú közönség előtt türhető előadásban.

Hétfő, márcz. 20. *„Boccaccio“*. Egyike a jobb előadásoknak. A színészek megbecsülték magukat, s csak a harmadik felvonást rövidítették meg, igaz, hogy alaposan. Különben az előadásról csak jót mondhatunk. *Szilágyi*, *Pesti* és *Nagy* igen sikerült alakokat mutattak be, *Hatvani* is ügyes volt, *Felhő* Rózinak ez alkalommal minden pajzánság és erőltetett kedveskedés nélküli játéka pedig valóban újsg volt előttünk, s mondhatjuk mindenkit elbájozt. Ha a kisasszonynak oly jó hangja is lenne, mint a milyen játéka van még szép jövővel kecsegtethetné magát. Egyébiránt felhívjuk a közönség figyelmét ma esti jutalomjátékára.

(—i.)

Árkossy Vilmosnak, színtársulatunk derék baritonistájának e hó 23-án. e-űtörtökön lesz a jutalomjátéka, mely alkalommal a *Fatmiceza* operett kerül színre. A színtársulat itteni működése alatt közönségünk meggyőződést szerezhetett arról, hogy *Árkossy* a társulatnak egyik legjelesebb és legbülböb tagja, akit alig volt nap, hogy a legfárasztóbb énekes szerepekben a színpadon ne láttuk volna. Csak a méltányosságunk tesz tehát eleget a közönség, ha pártfogásában részesíti ezt a jóvaló, derék művészt s minél tömegesebben jelenik meg a jutalomjátékában. Hogy a publikumunk elegendő része lesz ez estén az élvezetben, azt előre láthatja bárki, a ki ismeri az előadandó pompás operett bájos muzsikáját.

I R O D A L O M.

A magyar szabadságharc története. Most szabadság harcunk nagy napjainak, dicsőséges esztáinak fészázadok fordulóján két-zeres érdeklődéssel forgatjuk a *Bankócsy György* írta könyvet, mely népszerű módon írja meg a magyar történelem egyik legzesebb és legérdekebb korszakának történetét. A szerző az eddigi nagyobb tudományos munkák eredményeit felhasználva, arra törekedett, hogy a nagyközönség számára egy adatában megbízható könyvben tárja fel szabadság törekvéseink és a nyomukon keletkezett harcoknak képét. Az a kinek nagyobb munkát sem megvenni, sem olvasni nincs módjában, ebből a könyvből is jól megismeri a 48—49-es évek történetét. A külsőleg is diszesen kiállított könyvet számos illusztráció, arckép, esatakép, relikviák másolata díszíti. Ára szines borítékba kötve 2 frt. Kiadta a Franklin-Társulat és kapható minden könyvkereskedésben.

Verne legújabb munkája, a Jégshímv jelent meg a Franklin-Társulat kiadásában. Egy a déli jégcsark körül való kalandos ut leírása ez, azzal a bámulatok sajátággal megírva, mely tökéletes illuziót kelt az olvasóban és mindvégig fogva tartja érdeklődésüket. A *„Halbrane“* hajó utasai arra vállalkoznak, hogy *Poe* Edgar egy útleírásának vakmerő hőstét, *Pym* Arthurt a déli sark egyik szigetén fölkeressék. Mert a hajó kapitányában szent meggyőződés él, hogy *Pym* csakugyan végig élte kalandjait és hajótöréstől megmenekülve még él. Rendkívül ér-

dekes út után, a Halbrane utasai maguk is vihartól, hajótöréstől megviselve, csakugyan ráakadnak a Pym hajójának néhány emberére s magára Pymra is — holtan. A sarkkörü ten-ger világ rejtelmel pompás háttérrel szolgál- az erdeklődést mindvégig lebilincselő történet-hez. (Aa! Mózes magyar prózájában gyönyörűség olvasni ezt a regényt, melyet az eredeti ki-adásnak Rioux-féle remek illusztrációi díszítenek. Ára füzve 2 frt, vászonkötésben 2 frt 60 kr.

Újabb sarkvidéki utazások. A Franklin-Társulat kiadásában meglepő „Vasárnapi könyv-tár”-ban jelent meg e könyvecske, mint e gyűjtemény 36. füzeté mely e században lefolyt éjszak-sarki utazások hőseit és kalandjait is-merteti. Folytatása és kiegészítője ez a mult- koriban megjelent Nansen-füzetnek. Rövidesen, de eléggé tájékoztatva írja le az angol, német, svéd és norvég expedíciók eredményét és na- gyobb teret szentel a Payer-féle osztrák expedíció leírásának. Számos illusztráció magyarázza a szöveget. A hasznos és manap- ság különösen szükséges tudnivalókat tartal- mazó csinos könyv 20 kron kapható.

Apis. Az apis-bika az egyiptomiak szent állata. Erőteljes, magas, tiszta fehér, szépszarvu állat, homlokán csillag. Hátrára, nyakára meg oda festették a kiterjesztett szárnypárt, a nap jelképét. És énekszót kezdtek tiszteletére, ál- doztak előtte és hozzája főháskodtak. Nagy volt a tisztelete, mint akár a fehér elefánté a hinduknál. Ha elpusztult, nagy ünnepélyvel temették el a Serapeion pompás s rakmárába. A görög hagyomány azt tartja, hogy Dareios épen akkor ért Memphisbe, amikor egy apist temettek. Hogy az egyiptomiakat megnyerje, rögtön 100 arany talentumot ígért annak, aki felfedezi az új apist. Aztán elment Ftah temp- lomába, s meghagyta, hogy az ő szobrát állít- sák fel a Sesostrisé mellett. A papok vonakod- tak, mert Dareios nem érte el tetteivel Sesos- trist. „Majd elfogom, ha annyi ideig élek“, felelt a király: Önézete nem hatotta meg az egyiptomiakat, de az igen hogy babonáknak hódolt s kerestette az új apist. Ezért hat nagy törvényhozójuk közé sorolták őt az egyiptomiak. Ez érdekes, — mert örök emberi — epizodot a Nagy Képes Világtörténet 17. j. füzetében olvassuk. Az egész 12 nagy kötet lesz. A gyö- nyörű művet Marezali Henrik szerkeszti. Az első nagy magyar világtörténet. Egy kötet ára remek kiállításban, diszkötésben 8 forint, kap- ható részletfizetésre s füzetekenként is. Egy fü- zet ára bármely hazai könyvkereskedésben 30 kr.

Dósa György. A magyar történelem egyik érdekes alakjának emlékét eleveníti föl a Tör- ténelmi Könyvtár legújabb 85-ik füzeté. Áldor- Imre írta meg ebben Dósa György életének és az 1514-iki parasztlázadásnak történetét. Nagy rokonszenvvel, de a történelmi kritika pártatlan ítélletével tárja elénk az első magyar szociálista életének érdekes képét. Elmondja, mint lesz az egyszerű jobbágy fiából, a maga emberségéből, a király kedvelt vitéze és miképp él aztán vissza azzal a bizalommal, mely oly nagyszámu fegyvert biz kezére. Az eszme, a melyért harcolt, a magyar jobbágság föl szabadítása, rokonszenvünket kelti föl a parasztevér iránt; de sem eszközeit annak kivételére nem válo- gatta meg, sem az időt, melyben megvalósul- hatott volna és ezért irgalmatlanul buknia kellett. E könyvecske, a melyet szerzője Zei- linszky Mihály államtitkárnak ajánl, helyenkint megkapó hévvel, igen szépen írott. Képei is nagyon csinosak. Az egész könyv arra vall, hogy nálunk is lehet nagyon olcsón könyveket kapni. Ára füzve 40 kr és a Franklin-Társulat adta ki.

NYILT-TÉR.*

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes
savanyuvíz

NYÁLKAOLDÓ HATÁSÁNÁL FOGVA A
TÜDŐ, GYOMOR ÉS HUGYHÓLYAG

+++ BANTALMAKNÁL +++

17. 0—14 LEGJOBBAN AJÁNLVA!

MINDENÜTT KAPHATÓ!

* E rovatban közlöttékért teletelőséget nem vállal a szerkesztőség.

KÖZGAZDASÁG.

*** Országos borvásár.** Az e hónap 12 én a központi vásárcsarnok pinczéiben megügyított és március 25-ig tartó borvásárra csak csekély mennyiségű bort vittek eladásra s úgy látszik, a mutatkozó szükséglet is csak igen csekély. A vevők kisebb koresmárosok, a kik tulnyo- mólág hitelbe vásárolják a bort, készpénzfizetés ellenében igen ritkán akadnak vevők. A vásár forgalmából legjobban tükröződik vissza a bor-üzletnek jelenlegi szomorú helyzete. Fölvetett fehér asztali bor 905, fehér pecsenyebor 20, siller bor 285, pálinka 168, összesen 1378 hektoliter; ebből a mai napig eladtak 270 hektoliter bort és 45 hektoliter pálinkát a következő árak mellett: fehér asztali 20—25, vörös asztali 19—24, siller 18—19, szilvórium 54—60, törköly 42—50 frt/ig 100 literenként hordó és fogyasztási adó nélkül. Az eladásra föl vitt borok többnyire Tolna, Bihar és Temes megyékből származnak és nagyobb részük magyar olaszal összeházasított borok, eredeti magyar borok csak csekély mennyiségben van- nak képviselve, ellenben az olasz eredetűeket a vásáron az idén először az illető olasz bor- nagykereskedők ügynökei kínálják.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

N. Ö. Bicske. Nem szeretjük ezt a hosszas hallgatást. Remeljük, hogy legközelebb megint be fog hozzánk köszönteni. A tudósítás alszik? Üdvöz- let! — **Muki.** Véleményünket kérde, hogy 125 cztm. testmagassága mellett besorozzák-e katonának? Az eskimók között, vagy az afrikai tongák között, akik tudvalevőleg nem igen vetekedhetnek Toldy Miklós alakjával, még gránátos is lehetne önből, de nálunk bajosan fogja élvezni a katonaság gyönyöglését. Azt vesszük ki levelének soraiból, hogy önt a nagyzás bánja. Mert hogy egy 125 centiméter magas em- berke felnött embernek mondja magát, ahhoz csak- ugyan kell egy porció nagyzási hajlam. — **Rozsdás tavasz.** Nem közölhető. De az Ég szerelmére, hogy lehet egy versnek ilyen czimet adni! **Spiritizmus** Lapunk mai számának ujdonságok rovatát ajánljuk fi- gyelmébe. Fizessen elő arra a munkára s remélhe- tőleg tisztában lesz a dologgal. Okos ember s hozzá buzgó katolikus pap munkája az, hát megnyugod- hatik benne.

Felolós szerkesztő: **Báró Proff Kocárd.**

Nyomatott Számmr Imrénél, Székesfejérvártól.

Vasuti menetrend.

Érvényes október 1-től.

Cs. kir. szab. déli vaspálya.

Budapest		Székesfejérvár		N. Kanizsa	
indul	érkezik	indul	érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 6.55 reg.	9.— d. e.	9.24 d. e.	1.40 d. u.		
Gyors v. 8.— reg.	9.14 d. e.	9.19 d. e.	1.55 d. e.		
Szem. v. 2.35 d. u.	4.29 d. u.	4.35 d. u.	8.50 este		
Szem. v. 5.25 d. u.	7.39 este				
Gyors v. 8.— este	9.17 este	9.22 este	12.07 éjjel		
Szem. v. 9.25 este	11.33 este	11.43 este	3.52 éjjel		

N. Kanizsa		Székesfejérvár		Budapest	
indul	érkezik	indul	érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 12.15 éjjel	4.16 reg.	4.24 reg.	6.— reg.	6.19 reg.	8.15 reg.
Szem. v. 5.47 reg.	8.27 reg.	8.34 reg.	9.50 reg.		
Szem. v. 9.30 d. e.	2.03 d. u.	2.35 d. u.	4.35 d. u.		
Szem. v. 2.— d. u.	6.01 d. u.	6.09 este	8.15 este		
Gyors v. 5.03 d. u.	7.48 este	7.58 este	9.20 este		

Komárom-Ujszóny		Székesfejérvár	
indul	érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 4.40 reg.	7.28 reg.		
Szem. v. 12.13 d. u.	2.27 d. u.		
Vegy. v. 6.30 este	11.12 éjjel		

Székesfejérvár		Komárom-Ujszóny	
indul	érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 6.10 reg.	8.34 reg.		
Vegy. v. 10.— d. e.	2.50 d. u.		
Szem. v. 9.32 este	12.32 éjjel		

Fejér- és tolnamegyei h. é. vasut.

Székesfejérvár		Sárbogárd	
indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 9.20 reg.	10.56 d. e.		
V. v. 2.50 d. u.	4.30 d. u.		

Sárbogárd		Székesfejérvár	
indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 6.10 reg.	7.55 reg.		
V. v. 12.— délben	1.47 d. u.		

Székesfejérvár		Adony-Szabolcs		Paks	
indul	érkezik	indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 8.40 reg.	9.54 reg.	9.54 reg.	2.33 d. u.		
V. v. 3.45 d. u.	5.12 d. u.	5.12 d. u.	9.33 este		

Paks		Adony-Szabolcs		Székesfejérvár	
indul	érkezik	indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 2.— reg.	5.13 reg.	5.13 reg.	7.40 reg.		
V. v. 1.29 d. u.	5.28 este	5.28 este	7.25 este		

Székesfejérvár		Bicske	
indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 9.30 reg.	12.31 d. u.		
V. v. 2.10 d. u.	4.53 d. u.		

Bicske		Székesfejérvár	
indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 5.35 reg.	8.10 reg.		
V. v. 6.30 este	9.12 este		

Cséplő-gép.

Egy teljesen jókar-
ban levő 4 lóerejű jár-
gányos (garett) tisztító
cséplő-gép
jutányos áron eladó.

PHILIPP ALAJOS

Inota, Fejérmegye. 171. 2—1